AD PEILING

De hoofdredactie vraagt de lezers van deze krant en de bezoekers van AD.nl dagelijks naar hun mening. De meest opmerkelijke reacties deze week.

35% van 1472 bezoekers op de AD-website vindt dat Rijkman Groenink, baas van ABN Amro, achter zijn eerder uitgesproken keuze voor Barclays moet blijven staan.

42% heeft absoluut geen moeite met de koerswijziging van deze topman, terwijl 23% niet kan zeggen of deze aanbeveling de geloofwaardigheid van de bank schaadt.

78% van 2234 stemmers vindt de censuur van de EO op natuurdocumentaires onaanvaardbaar.

18% staat wel achter het besluit van de omroep om te snijden in de serie van David Attenborough.

ZO GEZEGD

BUITENLAND

'Ik zei nog tegen hem dat hij een leuke vrouw moest zoeken en trouwen, maar hij lachte en zei dat hij nog zo veel wilde doen voor andere mensen.'

De vader van Shim Sung-min, de tweede Zuid-Koreaan die door de Taliban is vermoord, in The Korea Herald.

BINNENLAND

'Hadden we dan soms de koningin moeten afbestellen?'

Reactie van Verkeer en Waterstaat over de problemen met de Betuwelijn in Trouw.

POLITIEK

'Maar ze durven er niet over te klagen. Dan kom je nooit meer aan de bak.'

Ireen Hardenbol, aanbestedingsdeskundige in NRC Handelsblad over bedrijven die opdrachten aan zich voorbij zien gaan.

BUITENLAND

'Ik denk dat ik de Russische bemanning van de onderzeeër een e-mail stuur om te vragen hun cylinder naast onze Canadese te plaatsen. Die zijn wij destijds verloren tijdens een duik in de Noordelijke IJszee in 1974.'

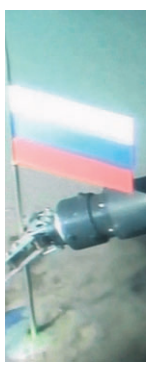

Joe Macinnis in The Globe and Mail over de Russische actie om een deel van de Noordpool op te eisen.

» 7 dagen in de week, 24 uur per dag, het laatste nieuws. Kijk op www.AD.nl

STELLING Volgens P&O-adviseur Jacco Van den

Bedrijf mag eisen dat een werknemer handen schudt

De Hogeschool Rotterdam werkt aan een gedragscode waarin ze vast gaat leggen dat studenten verplicht handen moeten schudden. Volgens de school hebben bedrijven steeds meer moeite met de weigering van sommige moslimstudenten om een hand te geven. Kunnen bedrijven van hun werknemers eisen dat ze handen schudden? De Rotterdamse P&O-adviseur Jacco van den Berg vindt van wel.

„Het schudden van handen kan een onlosmakelijk onderdeel zijn van het werk dat iemand doet. In een productie-omgeving, bijvoorbeeld aan de lopende band, zal het geen grote rol spelen. Maar in de zakelijke dienstverlening, in de verkoop en andere beroepen met intensief menselijk contact kan het handen schudden behoren tot de bedrijfscultuur. Het is dan een onderdeel van de gangbare omgangs- of zeg maar fatsoensnormen.

Het resultaat van je werk wordt mede bepaald door hoe je omgaat met collega's, superieuren en klanten. Dan heeft de werkgever dus zeker een belang bij de wijze waarop werknemers zich gedragen tegenover anderen.

Daarom vind ik dat een werkgever moet kunnen zeggen: de beslissing van de werknemer of adspirant-werknemer om geen handen te schudden heeft direct gevolgen voor het werk en daarom wil ik hem niet in dienst nemen.

Versta me goed. Ik besef dat de weigering om handen te schudden een religieuze achtergrond kan hebben. Maar als een werknemer zichzelf in die zin beperkt, is dat toch vooral eerst zijn of haar eigen verantwoordelijkheid.

Je kunt volgens mij niet van een werkgever verlangen dat hij of zij die zelf opgelegde beperking moet accepteren, louter en alleen omdat de werknemer aanspraak maakt op de vrijheid van godsdienstbeleving. En daar begint het dus te knellen. Artikel 1 van onze grondwet verbiedt immers dat discriminatie op grond van religieuze overtuigingen.

Volgens mij gaat het dus om de eigen verantwoordelijkheid van de persoon die de beslissing neemt, al dan niet op religieuze gronden, geen handen te schudden. Je moet als je zo'n principe het jouwe maakt, toch vooral naar jezelf kijken. Het geeft geen pas het probleem dat daardoor ontstaat, of dat nu in je werk of privé-leven is, op anderen af te wentelen. De consequenties van zo'n keuze zijn toch vooral en eerst voor degene die een dergelijke beslissing neemt.

Een ander voorbeeld: Als Nederlands hervormde kun je jezelf opleggen dat je op zondag niet mag werken. Maar als je dan gaat solliciteren bij een horecagelegenheid die het vooral op zondag erg druk heeft, moet je niet gek opkijken als je niet wordt aangenomen. En maakt de eigenaar van die strandtent zich dan schuldig aan discriminatie? Volgens mij niet. Hetzelfde geldt voor de weigering van sommige moslims om handen te schudden met mensen van het andere geslacht.

Laatst was er het geval van een docente van een Utrechtse school die na de vakantie terugkwam en had besloten voortaan geen handen meer te schudden. In die situatie vind ik het wel erg duidelijk, de werknemer beslist geheel alleen haar werk plots op een andere wijze te doen dan voorheen. Een keuze waarmee de directie van haar school de grootste moeite heeft. Dat kan ik me goed voorstellen, zo'n docente moet immers ook een voorbeeldfunctie vervullen. Je kunt als werknemer de schoolleiding dan niet opzadelen met het probleem en jezelf volkomen vrijpleiten. Als werknemer moet je dan wat mij betreft gewoon de consequenties nemen van je zojuist verworven principes of religieuze verplichtingen. Dan moet je eigenlijk gewoon zeggen: Als ik met die nieuwe principes niet meer kan functioneren, moet ik zelf ontslag nemen.

Ook als je solliciteert naar een functie moet je je ervan bewust zijn dat dit soort beperkingen een rol kunnen spelen. Als je solliciteert naar een vertegenwoordigersfunctie in een traditionele Nederlandse branche, is het weigeren van handen schudden wel degelijk een beperking.

Als een werkgever dan een keuze moet maken tussen gelijkwaardige kandidaten waarvan de een weigert zich aan te passen aan die bedrijfscultuur en de ander dat wel wil doen, ligt de keus voor de hand. Het dilemma is dan wel dat de werkgever die zo'n beslissing zuiver op bedrijfseconomische gronden maakt, kan worden aangesproken op het feit dat hij zou discrimineren. De keuze voor het niet schudden van handen wordt immers gemaakt als een uitvloeisel van de keuze voor een bepaalde godsdienst.

Het weigeren van handenschudden mag dan nu in de publiciteit komen doordat een onderwijsinstelling bezig is met een gedragscode voor dit soort zaken. Ikzelf heb sterk het idee dat het in het bedrijfsleven niet een echt groot issue is. In de media duiken zo nu en dan gevallen op, maar dat blijven incidenten. Ik ben in ieder geval in mijn netwerk nog geen ondernemers tegengekomen die ermee te maken hebben gehad. Wel ken ik een werkgever die de dialoog is aangegaan en voor de principiele keuze van de werknemer een goede plek heeft gevonden. Deze werkgever heeft de afspraak gemaakt dat zij relaties even laat weten waarom zij weigert andere mannen de hand te schudden. Iedereen blij, prima toch?"

Jacco van den Berg (42) is directeur van een eigen training- en adviesbureau in Rotterdam. Van den Berg Training & Advies richt zich vooral op leidinggevenden en personeelsfunctionarissen met trainingen op het gebied van management en personeelsmanagement. Jacco van den Berg heeft diverse boeken en vele artikelen op zijn vakgebied geschreven. Daarnaast heeft hij een eigen column in het vakblad 'Personeelsbeleid' waarin hij het personeelsbeleid van verscheidene Nederlandse bedrijven beoordeelt.

Tot nu toe

- November 2004: imam Ahmad Salam weigert de hand te schudden van minister Verdonk.
- Maart 2006: De Commissie Gelijke Behandeling (CBG) geeft een islamitische leerling gelijk. Het ROC Utrecht ontzegt haar de studie omdat zij weigert mannen de hand te schudden.
- Oktober 2006: De CBG vindt dat de gemeente Rotterdam ten onrechte een sollicitant voor klantmanager afwijst omdat de man vrouwen geen hand geeft.
- November 2006: De CBG oordeelt dat het Vader Rijn College in Utrecht ten onrechte een islamitische docente ontslaat, omdat ze mannen de hand weigert. Minister verdonk noemt de uitspraak 'te gek voor woorden'.
- Mei 2007: De CBG vindt dat de Vereniging Protestants Onderwijs in de Krimpenerwaard ouders niet mag verplichten docenten de hand te schudden.

MEER WETEN? De uitspraken van de Commissie Gelijke Behandeling over conflicten over het weigeren van handenschudden zijn te vinden op www.cbg.nl. Hoe Nederlandse moslims over deze kwestie denken staat op de site: www.wijblijvenhier.nl

80% van 1696 mensen die stemden op AD.nl vindt dat het internationale transport van levende varkens zo snel mogelijk moet stoppen.

17% vindt dat het vervoer van levende have over afstanden van soms duizenden kilometers mag doorgaan. Vetmesten en slachten hoeft niet in één en hetzelfde land plaats te vinden.

77% van 1114 lezers vindt dat Beatrix de slecht werkende Betuwelijn niet had mogen openen.

19% vindt het juist goed dat de rijksoverheid de koningin hiervoor heeft uitgenodigd.

Berg kan werkgever sollicitant afwijzen

Jacco van den Berg: 'Als het resultaat van het werk mede wordt bepaald door de omgang (handenschudden) met collega's, superieuren en klanten heeft de werkgever daar zeker belang bij.'

Andere meningen

'Grondwet verbiedt het onderscheid te maken'

Marjan Möhle, beleidsadviseur van Art. 1, de landelijke vereniging van anti-discriminatiebureaus, vindt dat geen enkele werkgever zijn personeel mag verplichten handen te schudden. „Uiteindelijk maak je dan toch onderscheid tussen werknemers met een moslimachtergrond en anderen. En dat kan dus niet, onze grondwet verbiedt dat. Het eerste artikel luidt immers: Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan. Het schudden van handen is volgens mij ook niet essentieel voor het werk of voor de relaties op het werk. Als mensen vanuit hun levensovertuiging dat soort principiële keuzes maken, moet de gemeenschap daar gewoon respect voor hebben."

„Mensen die zeggen dat het weigeren van handen schudden niet getuigt van respect of zelfs een uiting is van vrouwenonderdrukking, zijn bezig met het interpreteren van een religieuze keuze.

Ze gaan dan voorbij aan de vrijheid van mensen om hun godsdienst te beleven op de wijze die ze zelf willen. Ook als iemand pas op latere leeftijd de keuze maakt geen handen meer te schudden, mag je de authenticiteit daarvan nog niet in twijfel trekken."

Uw mening op AD.nl

De Hogeschool Rotterdam wil geen leerling-docenten meer afleveren die uit geloofsovertuiging weigeren iemand de hand te schudden en werkt aan een gedragscode. Bezoekers op AD.nl reageerden op de stelling: Een werknemer is verplicht handen te schudden op zijn werk.

EENS 81%

Jammer dat we zaken die voorheen heel logisch en vanzelfsprekend waren nu wettelijk moeten vastleggen in een land waar we al verstrikt dreigen te raken in onze eigen regelgeving.
Helaas is het wel noodzakelijk gebleken omdat onze wetgeving, noch onze bestaande normen en waarden bestand blijken te zijn tegen dit soort ontwikkelingen.
Laurens, Breda.

Deze maatregel is volkomen terecht. Al te lang is alles wat allochtonen willen en doen getolereerd. Het is gewoon discriminatie om mannen geen hand te geven. Waarom blijft men in Nederland wonen, als men onze maatschappij en onze gewoonten niet wil respecteren?
Wij hebben die van hun al 40 jaar gerespecteerd en er begrip voor opgebracht. Maar zie wat er van komt, dus is het nu de beurt aan hen.
Geetje van het vrije platteland.

ONEENS 19%

Ik heb zelf niet zo'n probleem met dat niet schudden van de hand als iemand een vriendelijke uitstraling heeft en mij netjes te woord staat. Nederland moet ook een beetje openstaan voor andere omgangsvormen. Het gaat erom dat iemand je met respect behandelt en dat kan ook op een andere manier dan alleen handen schudden.

Jac van Ree, Eindhoven.
Op de lerarenopleiding waar ik ooit zat, de SOL in Utrecht, kan ik me niet herinneren ooit maar iemand de hand te hebben moeten schudden en spraken we de docenten bij hun voornaam aan. In het kunstenaarswereldje waarin ik nu verkeer zijn de omgangsvormen nog losser. Al dat formele gezeur om protocol. Handen schudden staat in deze context los van respect, dit is overdreven nationalisme.
Sam Siahaija, München (Duitsland)

REAGEREN? Schrijf naar Mijn mening, postbus 8983, 3009 TC Rotterdam of stuur een mail naar **brieven@ad.nl** (max. 75 woorden). Vermeld uw achternaam, voorletter(s), adres en woonplaats (onder uw brief komen alleen naam en woonplaats). De redactie behoudt zich het recht voor brieven te weigeren, te redigeren of in te korten.

DE WEEK DIE WAS

volgens het lezerspanel

Nieuws van de week

Verminkte soldaat

De foto met daarop de president van de VS, een deerlijk gewonde en invalide gemaakte soldaat en zijn vader en moeder staat op mijn netvlies gegrift. Een lachende president, een lachend, trots ouderpaar en nota bene een lachend slachtoffer, voor het leven verminkt. De ouders zogenaamd trots op hun zoon, een zoon die het bestaat om ondanks alles wat hem is overkomen te lachen. Maar hoe is het mogelijk dat een president verantwoordelijk voor deze privé-ramp een brede lach op het gezicht tovert? Deze lach, deze schuldige lach, vergeet ik niet meer. Kanonnenvlees was er altijd al. Wie worden de dupe? Vult u zelf maar aan.

Wout Vermeulen, Woudenberg.

Persoon van de week

Minister Cramer

Minister Cramer, u weet wel, de bazin van, onder meer, ons milieu. Een ezel loopt niet twee maal tegen dezelfde spaarlamp, moet zij gedacht hebben bij het lanceren van haar nieuwe, ik mag wel zeggen lumineuze maatregel. Winkeliers en benzinepomphouders moeten nu in een straal van 100 meter hun eigen straatje vegen. Ik ben benieuwd hoeveel veldwachters ze gaat inhuren om deze regel te handhaven. Goed voor de werkgelegenheid ook. Dat zo'n vrouw slechts een baantje heeft als minister. Onvoorstelbaar! Al Gore kan hier zelfs nog een punt aan zuigen.

Henk Frigge, Schiedam.

Mijn nieuws

Postcodeloterij

Ik ontdekte dat ik door het meespelen met de Postcodeloterij ook de vereniging Milieudefensie steun. Bij het lezen van een mail van de Postcodeloterij ontdekte ik tussen een aantal fantastische doelen ook die vereniging.
Milieudefensie is er, door het voortdurend procederen tegen de verbreding en uitbreiding van de A4, mede verantwoordelijk voor dat veel mensen in Leiden en Overschie nog steeds te veel fijnstof inademen. Ik vraag me dan ook af of ik de Postcodeloterij nog wel moet steunen.

Tim Sikkema, Spijkenisse.